

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2537/2018
30.05.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јелене Боровац и Звездане Лутовац, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Зора Бјекић, адвокат из ..., против туженог Дом здравља „ББ“ ..., чији је пуномоћник Љубомир Ђулинац адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1127/18 од 18.06.2018. године, у седници већа одржаној 30.05.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1127/18 од 18.06.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 110/16 од 27.02.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је примарни тужбени захтев тужиље којим је тражено да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиљи од 23.12.2015. године и да се обавезе тужени да тужиљу врати на рад и накнади јој парничне трошкове са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је први евентуални тужбени захтев тужиље којим је тражено да се утврди да јој је радни однос престао без правног основа, да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду тужиљи од 23.12.2015. године, да суд одбије тужбени захтев тужиље да се врати на рад и досуди јој накнаду штете у износу од 36 зарада тужиље, као и да јој накнади трошкове поступка са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је други евентуални тужбени захтев тужиље којим је тражено да се утврди да је постојао правни основ за престанак радног односа тужиље, али да је тужени поступао супротно одредбама Закона о раду којима је прописан поступак за престанак радног односа, те да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду од 23.12.2015. године и да суд одбије захтев тужиље да се врати на рад и досуди јој накнаду штете у износу од 6 зарада као и да обавезе туженог да јој накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 125.450,00 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж1 1127/18 од 18.06.2018. године, одбио жалбу тужиле и потврдио првостепену пресуду.

Против правноснажне другостепене пресуде тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нема повреде из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани ревизијски наводи да је доношењем побијане пресуде учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тачке 2. и 3. ЗПП, јер ни једна о повреда поступка на које се ревизијом указује није учињена у поступку пред другостепеним судом.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем туженог од 23.12.2015. године, тужилци је отказан уговор о раду због престанка потребе за њеним радом услед економских и организационих промена на пословима радног места стоматолошке сестре са даном 31.12.2015. године, уз исплату отпремнине. Из оспореног решења произлази да су разлози за доношење таквог решења чињеница да тужени у радном односу има 17 стоматолошких сестара преко броја утврђеног кадровским планом, а да је Влада Републике Србије Закључком од 02.10.2015. године, предложила спровођење рационализације у стоматолошким службама ради утврђивања броја запослених за чијим радом је престала потреба сходно кадровском плану, те да је ресорно министарство заједно са репрезентативним синдикатима утврдило критеријуме на основу којих ће се утврдити који запослени у стоматологији представљају вишак. Управни одбор туженог је 09.11.2015. године, донео одлуку број 54 о рационализацији броја запослених у стоматолошкој и здравственој заштити у складу са Закључком Владе од 02.10.2015. године, па је чланом 1. утврђено да полазећи од Кадровског плана за 2013. годину, престаје потреба за радом 17 стоматолошких сестара, а чланом 3 прописано је који ће се критеријуми примењивати. Применом утврђених критеријума 1) резултати рада утврђеним на основу броја извршених услуга 30% (од оцене); и вредност извршених услуга 30% (од оцене) и 2) године остварене у радном односу код послодавца 40% (од оцене) све за период од 01.06.2013. године до 31.12.2014. године, за ефективне сате рада, а сестрама и техничарима који су тиму, резултати рада се утврђују на основу резултата тима, сестрама и техничарима који нису били у тиму лекара или су радили са више лекара, резултати рада се утврђују на основу просека мера извршених свих лекара са којима су радили, док је за све остале запослене који нису у тиму лекара, као и за све остале запослене за које није могуће утврдити резултате рада, утврђено да се резултати рада утврђују према просечним резултатима оствареним у служби. Према Кадровском плану за 2013. годину, број радника у стоматолошкој служби који обављају послове за потребе обавезног здравственог осигурања је 74 запослених, укупан број запослених код туженог је 657, од тога 562 запослена који обављају послове за потребе обавезног здравственог осигурања. Код туженог је постојало 53 стоматолошке сестре са високом и средњом

стручном спремом, а нормирани кадар за стоматолошке сестре са високом и средњом стручном спремом је 34 према кадровском плану за 2013. годину. На састанку представника синдиката са начелником стоматолошке службе 16.11.2015. године, утврђено је да је 28 запослених обухваћено рационализацијом и то 2 доктора стоматологије, 1 специјалиста ортопедије вилица, 17 стоматолошких сестара и 8 зубних техничара. Према овом списку на којем је 17 стоматолошких сестара тужила се са укупном оценом од 5,... налазила на ... месту листе за технолошки вишак. Према налазу и мишљењу вештака тужила се са утврђеним бројем бодова од стране вештака од 5,... померила са ... на ... место од укупно 17 стоматолошких сестара за чијим је радом престала потреба сходно кадровском плану.

Полазећи од напред утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужбени захтеви тужиље нису основани.

Побијеном пресудом правилно су нижестепени судови одбили примарни и евентуалне тужбене захтеве са оценом да је тужени оспорено решење о отказу уговора о раду због престанка потребе за радом тужиље од 23.12.2015. године, законито донео на основу члана 179. став 5. тачка 1. и 158. став 1. Закона о раду –ЗОР („Службени гласник РС“ бр.24/05....75/14), па нема основа за реинтеграцију, ни за исплату тражене накнаде штете (члан 191. Закона о раду).

Нису основани ревизијски наводи тужиље да је она погрешно бодована и да се услед неправилног бодовања налазила на листи запослених који представљају технолошки вишак код туженог. Наиме, приликом доношења одлуке о примарном и евентуалним тужбеним захтевима суд је имао у виду исказе саслушаних сведока на околност спровођења поступка проглашења вишка запослених код туженог и налаз и мишљење судског вештака (који доказ вештачењем је изведен на предлог тужиле, ради разјашњења чињеница на које је указивала тужила и на који налаз и мишљење странке нису имале примедби). Налазом вештака утврђено је да се тужила и даље налази на листи за технолошки вишак од 17 стоматолошких сестара, јер се са утврђеним бројем бодова вештачењем (укупна оцена 5,...) само померила са ... места на ком је била према бодовима туженог (5,...) на ... место листе од укупно 17 стоматолошких сестара које су технолошки вишак код туженог према Кадровском плану за 2013. годину.

Правилно су нижестепени судови закључили да тужени није био у обавези да доноси Програм решавања вишка запослених, па нису основани наводи ревизије да је тужени поступио супротно члану 153-156 ЗОР, јер је због технолошких, економских и организационих промена престала потреба за радом мање од 10% запослених (члан 153. став 1. тачка 2. ЗОР-а).

Прихватајући у потпуности изложену правну аргументацију нижестепених судова овај суд налази да нису основани ревизијски наводи тужиље о погрешно примењеном материјалном праву, јер је тужилци законито отказан уговор о раду на основу члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду уз исплату отпремнине у смислу члана 158. истог закона.

Како је тужиљи законито дат отказ због чега јој не припада право на реинтеграцију - враћање на рад код истог послодавца, то јој не припада ни право на тзв. супституцију реинтеграције - исплату тражене накнаде штете од 36, односно 6 зарада (како је тражено првим и другим евентуалним тужбеним захтевом) у смислу члана 191. став 6. и 7. Закона о раду због чега је неосновано позивање ревидента на ту законску одредбу.

Остали ревизијски наводи тужиље свде се на оспоравање утврђеног чињеничног стања као непотпуно и порешно утврђеног али то не може бити разлог за изјављивање ревизије на основу члана 407. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Предраг Трифуновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић